

ПЕРСПЕКТИВНІ АСПЕКТИ СТИМУЛЮВАННЯ РОЗВИТКУ «ЗЕЛЕНОГО БУДІВНИЦТВА» В УКРАЇНІ

*ДРЕБОТ О.І., Д.Е.Н., ПРОФЕСОР, АКАДЕМІК НААН,
ВИСОЧАНСЬКА М.Я., Д.Е.Н., С.Д.,
БІЛОТІА В.Ю., НАУКОВИЙ СПІВРОБІТНИК, АСПІРАНТ,
ІНСТИТУТ АГРОЕКОЛОГІЇ І ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ НААНУ*

Дослідження впливу соціо-економічної системи на навколишнє середовище має багато різних аспектів, але особливої актуальності набуває при вивченні впливу окремих галузей на макро- або мезорівнях. Концепт «зеленого будівництва» достатньо інтенсивно розвивається протягом останнього десятиріччя, що пов'язано з безпосереднім впливом будівельної галузі на стан соціо-еколоого-економічної системи при створенні об'єктів промислової, непромислової і житлової інфраструктури. Відповідно, особливої актуальності набуває вивчення «зеленого будівництва» як одного із засобів стимулювання регіонального розвитку [1, с. 243].

«Зелене будівництво» – це комплексні знання, структуровані стандартами проектування і будівництва. Рівень їх розвитку залежить від досягнень науки і технології, від активності інженерів і від усвідомлення суспільством екологічних принципів. Розробка і впровадження стандартів «зеленого будівництва» стимулює розвиток бізнесу, інноваційних технологій та економіки, покращує якість життя суспільства і стан навколишнього середовища. Вони є інструментами розумної економіки – зберігають гроші на всіх етапах і сприяють інтеграції в світовий рух, вони є ключем до зарубіжних інвестицій і визнання на світовому рівні [2, с. 21-22].

Вигоди від «зеленого будівництва» отримують усі суб'єкти господарювання: держава, територіальна громада, власники, проектувальники, підрядники, інвестори, девелопери, кінцеві користувачі будівель тощо.

Так, наприклад, вигоди архітекторів – це передусім підвищення їх компетенції та висока оцінка проектів проектування, а відтак і підвищення заробітної плати. Що стосується підрядників та забудовників, користь від впровадження та будівництва «зелених будинків» полягає в збільшенні замовлень на об'єкти будівництва та доволі швидкий продаж квартир в «зелених будівлях». Вигоди

виробників будівельних матеріалів – збільшення прибутку, підвищення конкурентоспроможності на національному ринку будівельних матеріалів та вихід на нові ринки збуту. Держава також отримує користь від впровадження «зеленого будівництва», яка полягає у виконанні зобов'язань із екологічних інвестицій (Київський протокол), скороченні рівня безробіття та створенні нових робочих місць. Щодо девелоперів, то їх вигоди полягають в залученні додаткових інвестицій в країну та галузь. Вигоди орендодавців полягають у підвищенні орендних ставок та рівня заповнення будинку після здачі його в експлуатацію. Користь населення від впровадження «зеленого будівництва» полягає в зниженні витрат на комунальні послуги та скорочення захворюваності [3, с. 22].

Будівельна галузь в Україні достатньо динамічно розвивається, що підкреслює необхідність переходу до «зеленого будівництва». Але для впровадження та розвитку цього виду будівництва необхідні певні заходи на державному і регіональному рівнях (рис. 1):

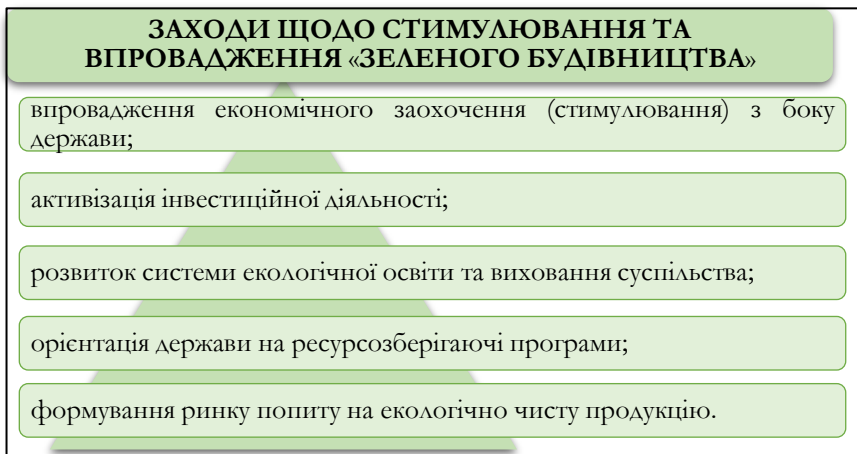

Рис. 1. Перспективні заходи стимулювання та впровадження «зеленого будівництва»

Джерело: розроблено авторами на основі [4, с. 120].

Для стимулювання впровадження «зеленого будівництва» в Україні потрібні такі умови (рис. 2):

НЕОБХІДНІ УМОВИ ВПРОВАДЖЕННЯ «ЗЕЛЕНОГО БУДІВНИЦТВА» В УКРАЇНІ

наявність нормативно-правової бази, яка б стимулювала роботу всіх сфер і галузей будівельного комплексу;

державна підтримка шляхом надання субсидій і пільг у розвиток «зеленого будівництва»;

запровадження принципово нового інвестиційного механізму, що забезпечував би надходження до цієї сфери економіки коштів з різноманітних джерел фінансування;

соціальні програми, спрямовані на підтримку ресурсозберігаючих заходів;

оновлення технологічно застарілого обладнання на підприємствах тощо.

Рис. 2. Умови впровадження «зеленого будівництва» в Україні

Джерело: розроблено авторами на основі [4, с. 120].

На думку Саркісян А.Г. [1], основними шляхами підвищення ефективності інвестицій в «зелене будівництво» в Україні можуть стати (рис. 3):

ОСНОВНІ ШЛЯХИ ПІДВИЩЕННЯ ЕФЕКТИВНОСТІ ІНВЕСТИЦІЙ У «ЗЕЛЕНЕ БУДІВНИЦТВО» В УКРАЇНІ

формування регіональних стратегій стимулювання інвестицій в «зелене будівництво»;

створення консультаційних центрів для допомоги при проведенні сертифікації об'єктів за міжнародними системами оцінки;

створення спрощених реєстраційних процедур для об'єктів «зеленого будівництва»;

формування пріоритетних зон для «зеленого будівництва», які характеризуються певними екологічними дисбалансами;

підвищення рівня зацікавленості компаній забудовників об'єктів житлового і нежитлового призначення у стандартах «зеленого будівництва» шляхом надання певних фіскальних преференцій.

Рис. 3. Основні шляхи підвищення ефективності інвестицій у «зелене будівництво» в Україні

Джерело: розроблено авторами на основі [1, с. 246].

Міжнародні зобов'язання України мають потенціал спонукати уряд і громади формувати стратегічні і тактичні кроки щодо практичних напрямів впровадження принципів сталого розвитку взагалі і зеленого будівництва зокрема [1, с. 246].

Враховуючи підвищення тарифів на енергоносії та подорожчання традиційних ресурсів на опалення, «зелене будівництво» має досить високий рівень віддачі інвестицій і є економічно привабливим варіантом будівництва [5, с. 55].

«Зелене будівництво» має декілька переваг у забезпеченні тривалого інноваційного розвитку. Воно передбачає створення такого місця існування, яке здатне задовольнити наші сучасні вимоги з урахуванням потреб наступних поколінь, створюючи якісне, дружнє природі і здоров'ю середовище життя, підвищуючи тривалість існування як з точки зору екології, так і економіки та соціальної сфери [4, с. 115-116].

Література.

1. Саркісян Л.Г. Інвестування в зелене будівництво як засіб стимулювання регіонального розвитку. *Східна Європа: економіка, бізнес та управління*. 2017. Вип. 6 (11). С. 243-246.

2. Фаренюк Г.Г., Калюх Ю.І., Іщенко Ю.І. Концепція «зеленого будівництва» та її застосування при проектуванні та розрахунках геотехнічних конструкцій. *Наука та будівництво*. 2020. Том 24. № 2. С. 19-43. DOI: <https://doi.org/10.33644/scienceandconstruction.v24i2.3> URL: <http://journal-niisk.com/index.php/scienceandconstruction/article/view/136/127> (дата звернення: 20.08.2021).

3. Орловська Ю.В., Вовк М.С., Чала В.С., Машенко С.О. Економічна політика ЄС з підтримки зеленого житлового будівництва: монографія. Дніпро, 2017. 148 с. URL: <http://www.intecon.dp.ua/wp-content/uploads/2017/09/Orlovska-Vovk-Chala-Maschenko-econom.pdf> (дата звернення: 10.04.2021).

4. Волк О.М., Шашко М.В. Проблеми та перспективи інноваційної діяльності у будівельній галузі України. *Вісник СумДУ. Серія «Економіка»*. 2012. № 1. С. 115-121. URL: <https://essuir.sumdu.edu.ua/bitstream-download/123456789/27850/1/Volkov.pdf> (дата звернення: 22.02.2022).

5. Білик О.А. Зелене будівництво: концепція, причини та тенденції розвитку. *Науковий вісник Херсонського державного університету*. 2016. Вип. 20. Ч. 1. С. 53-57.